

[Stein.]

kerhed, det medfører vedblivende at have løbende store Laan paa kort Sigt, og jeg ønsker at understrege, at der er en nær Sammenhæng mellem Regeringens Politik og de Laanemuligheder og Laanevilkaar, der kan opnaas, og at det følgerig ogsaa er Regeringen, der har Ansvaret.

Gunnar Fog-Petersen: Hvis man vil søge tilbage til dette Laans Oprindelse, skal man dog vist ikke som det ærede 3die Medlem for 1ste Kreds (Stein) standse ved 1925, men gaa tilbage til 1915, idet Laanet efter Loven af 25. Juli 1925 blev brugt til delvis Indfrielse af det i 1915 stiftede Laan paa 60 Mill. Kr. Løbeperioden har været fra 1915 til 1925, 10 Aar, fra 1925 til 1927, 2 Aar, fra 1927 til 1932, 5 Aar, fra 1932 til 1937, atter 5 Aar, og nu foreslaas der altsaa yderligere 3 Aar. Renten har oprindeligt været 5 pCt.; til den Rente blev Laanet optaget i 1927; i 1932 omsattes det til et $4\frac{1}{2}$ pCt.s Laan, og nu foreslaas Laanet med en dog ret gunstig Kurs optaget til 4 pCt. Ser man det i Sammenhæng, synes jeg, at der er en Udvikling ikke til det værre, men til det bedre. Vi kan fra min Gruppes Side anbefale Lovforslaget til Vedtagelse paa de foreliggende Vilkaar.

Finansministeren (V. Buhl): Jeg takker for den Tilslutning, der er givet til Lovforslaget.

Til den ærede Ordfører for Det konservative Folkeparti (Stein) vil jeg sige, at det kan naturligvis altid diskuteres, i hvilket Omfang man skal have kortfristede Laan løbende. Jeg vil dog ikke tro, at det ærede Medlem nærer den Opfattelse, at der paa Kapitalmarkedet ikke er Brug for saadanne kortfristede Laan. Det er ønskeligt, at man til en vis Grad har saadanne Laan. I øvrigt er Forholdet det, at naar man paa et givet Tidspunkt gaar ud i Laanemarkedet, maa det afgørende for Staten som for enhver anden, der skal optage Laan, være, at Transaktionen bliver bedst mulig. Jeg tror ogsaa, det ærede Medlem vil indrømme, at som Forholdene stiller sig i Øjeblikket, er den foreslaaede Form for Laan den, der er mest fordelagtig og mest hensigtsmæssig baade for Statskassen og for Laanemarkedet i det hele.

Naar man taler om den Risiko, der er forbundet med korte Laan, er dertil at bemærke, at der naturligvis ogsaa er en Risiko forbundet med lange Laan. Der er

en betydelig Risiko forbundet med at optage lange Laan paa et Tidspunkt, hvor man ikke er i Stand til at opnaa særlig gunstige Vilkaar for et saadant Laan.

Ser man paa den Skæbne, som dette Laan har haft, saa er det jo rigtigt, som den ærede Ordfører for Det radikale Venstre (Gunnar Fog-Petersen) sagde, at Laanet skriver sig helt fra 1915 og i den første Periode var en Del af et 10-aarigt Laan. Derefter gik det over til at blive et Laan ikke paa 2 Aar, men paa $2\frac{1}{4}$ Aar, og fortsatte saa som to Gange 5-aarigt og nu som et 3-aarigt Laan. Undersøger man de Vilkaar, paa hvilke Laanet de 3 sidste Gange er blevet omsat, ser man, at det i 1927 blev optaget til 5 pCt. og Kurs 97, i 1932 til $4\frac{1}{2}$ pCt. og Kurs 98, og nu til 4 pCt. og Kurs $98\frac{1}{2}$, ganske vist med noget kortere Løbetid. Dette viser, at der ogsaa kan være Fordel forbundet med at have et kort Laan. Man har altsaa, i Kraft af at dette Laan var kort, haft disse Penge langt billigere, end man vilde have haft dem, hvis Laanet f. Eks. i 1927 var blevet stiftet som et langt løbende Laan. Jeg erkender, at der maa være et passende Forhold mellem, hvad der er af langt- og kortløbende Laan, men jeg maa mene, at det, som Forholdene ligger i Øjeblikket, i hvert Tilfælde ikke vilde have været rimeligt at forsøge at lægge dette Laan over paa lang Frist.

Det ærede Medlem (Stein) henviste til, at der i vore Nabolande har været Mulighed for at optage billigere Laan, og det ved vi jo alle; men vi ved ogsaa alle, at Konjunkturerne i vore Nabolande er af en anden Karakter end dem, vi har været ude for, og naar det ærede Medlem nu — det troede jeg egentlig, man var hørt op med — vil give Regeringen Ansvaret for de Vanskeligheder og det Tryk, der herhjemme i Sammenligning med andre Lande hviler paa det økonomiske Liv, maa jeg dertil sige, at det er jo nu engang ikke Regeringen, der har skabt disse Vanskeligheder. Det er ikke Regeringen, der er Skyld i den daarlige Høst, det er ikke Regeringen, der er Skyld i vore Afsætningsvanskeligheder, og det er heller ikke Regeringen, der er Skyld i, at der ikke er den Rigelighed paa Pengemarkedet som i vore Nabolande.

Stein: Jeg skal med Henblik paa den højtærede Finansministers sidste Udtalelse kun i al Korthed bemærke, at man ikke umiddelbart kan sammenligne Forholdene mellem de forskellige Lande — det sagde jeg ogsaa før —, men der er i Øjeblikket